

שאלות תרגול- הדין המשמעותי

1. עו"ד זכריה הוא חבר מחוז הצפון בלשכת עורכי הדין, העוסק בייצוג נאשמים במשפטים פליליים. במקביל, משמש עו"ד זכריה בהתנדבות כבא כוח ועדת האתיקה המחוזית בצפון בהליכים המשמעתיים שהיא מנהלת נגד עורכי דין. במהלך דיון באחד התיקים שניהל עו"ד זכריה בשם ועדת האתיקה בבית הדין המשמעתי בצפון ביקש המתלונן לחזור בו מתלוננתו, וסירב למסור עדות מרשיעה. עו"ד זכריה איבד את עשתונותו, ובאוזני כל הנוכחים בדיון איים על העד כי אם לא ימסור עדות שתפליל את הנקבל, ישלח את לקוחותיו העבריינים לחסל אותו. בגין איום זה החליטה ועדת האתיקה להגיש קובלנה לבית הדין המשמעתי נגד עו"ד זכריה עצמו.

מה הדין?

1. אין להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. אפשר להגיש את כלל בית דין משמעתי אחר.
2. אין להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. הקובלנה תוגש לבית הדין הקרוב ביותר, במחוז חיפה.
3. יש להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. מותב בית הדין יוכל להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.
4. יש להגיש את הקובלנה לבית הדין המשמעתי במחוז הצפון. יושב ראש בית הדין המשמעתי הארצי יוכל להורות על העברת הדיון בקובלנה לבית הדין המשמעתי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדיון בה.

2. עו"ד ראובן שלח ידו בכספי עסקת מקרקעין שנתקבלו אצלו בשביל לקוחו. ועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין הגישה נגדו קובלנה לבית הדין המשמעתי. במהלך ניהול ההליך בבית הדין המשמעתי התברר כי נגד עו"ד ראובן הוגש גם כתב אישום פלילי בגין אותם מעשים.

מה הדין?

1. בית הדין המשמעתי רשאי להפסיק את ההליך המשמעתי עד לתום ההליך הפלילי.
2. בית הדין המשמעתי מחויב להפסיק את ההליך המשמעתי כדי למנוע הכרעות סותרות. אפשר יהיה לחדש את ההליך המשמעתי רק בתום ההליך הפלילי.
3. הגשת כתב אישום פלילי אינה עילה להפסקת דיון משמעתי, ולפיכך בית הדין המשמעתי אינו רשאי להפסיק את דיוניו בתיק עקב הגשת כתב האישום הפלילי.
4. על בית הדין המשמעתי להשעות זמנית את עו"ד ראובן עד לתום ההליכים הפליליים. מעבר לכך ההליך המשמעתי יימשך כסדרו.

3. פרקליט המדינה הגיש קובלנה לבית דין משמעתי נגד עו"ד ג'רבי, אך זו נדחתה על ידי בית הדין המשמעתי המחוזי, ופרקליט המדינה הגיש ערעור לבית הדין המשמעתי הארצי. במהלך הדיון בבית הדין המשמעתי הארצי התברר לפרקליט המדינה כי עו"ד ג'רבי פעל כסוכן סמוי של המשטרה וביקש לחזור בו מהערעור.

מה הדין?

1. פרקליט המדינה רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין.
2. פרקליט המדינה רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין, באישור היועץ המשפטי לממשלה.
3. פרקליט המדינה לא רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין אלא באישור בית הדין.
4. פרקליט המדינה לא רשאי לחזור בו מהערעור בכל שלב של הדיון בו עד למתן פסק דין אלא באישור ראש לשכת עורכי הדין.

4. נגד עו"ד פלונית החלו בהליכים שלפני הגשת קובלנה במחוז תל אביב שבו היא רשומה, ואולם בתקופה שעברה עד שהוגשה הקובלנה נרשמה עו"ד פלונית במחוז ירושלים.
מה הדין?

1. הדין בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז ירושלים; יושב ראש בית הדין המשמעותי הארצי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדין בקובלנה לבית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדין בה.
2. הדין בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז תל אביב; יושב ראש בית הדין המשמעותי הארצי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדין בקובלנה לבית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדין בה.
3. הדין בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז ירושלים; יושב ראש בית הדין המשמעותי המחוזי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדין בקובלנה לבית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדין בה.
4. הדין בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז תל אביב; יושב ראש בית הדין המשמעותי המחוזי רשאי, לפי בקשת עו"ד פלונית או הקובל, להורות על העברת הדין בקובלנה לבית הדין המשמעותי המחוזי של מחוז אחר, כל עוד לא החל הדין בה.

5. רחל היא תובעת באחד מתפקידי השירות המשפטי של המדינה. בין רחל לבין שכנתה לאה התפתחה מריבה בעניין שאין לו כל קשר לתפקידה, ובמסגרתה ירקה רחל בפניה של לאה. לאה הנזעמת מיהרה להגיש תלונה לוועדת האתיקה של לשכת עורכי הדין, וזו החליטה להגיש קובלנה משמעותית נגד רחל בגין היריקה. רחל חוששת מאוד מההליך המשמעותי הצפוי לה, ופנתה ליועץ המשפטי לממשלה בבקשה שיורה על הפסקת ההליכים נגדה.
מה הדין?

1. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להפסיק את ההליכים המשמעותיים נגד רחל, משום שהעבירה לא נעברה במסגרת מילוי תפקידה בשירות המשפטי של המדינה או בקשר לתפקידה.
2. היועץ המשפטי לממשלה אינו רשאי להפסיק את ההליכים המשמעותיים נגד רחל, משום שהעבירה לא נעברה במילוי תפקידה בשירות המשפטי של המדינה או בקשר לתפקידה.
3. היועץ המשפטי לממשלה רשאי להפסיק את ההליכים המשמעותיים נגד רחל, משום שבאפשרותו להפסיק כל הליך משמעותי נגד חבר לשכה המשמש בתפקיד מתפקידי השירות המשפטי של המדינה.
4. היועץ המשפטי אינו רשאי להפסיק את ההליכים המשמעותיים נגד רחל, משום שהקובלנה הוגשה על ידי ועדת האתיקה ולא על ידי.

6. עורך דין ראובן הודיע ללשכת עורכי הדין כי אינו עוסק בעריכת דין. ההודעה התקבלה בלשכת עורכי הדין ביום 1.1.2016 ביום 1.2.2016 תקף עורך דין ראובן את שכנו ונפתחה נגדו חקירה משטרתית.
מה הדין?

1. ועדת האתיקה מוסמכת להעמיד את עורך הדין לדין משמעותי.
2. ועדת האתיקה אינה מוסמכת להעמיד לדין משמעותי את עורך הדין, משום שמרותה לא חלה על עורכי דין בתקופת הגבלת החברות.
3. ועדת האתיקה תהא מוסמכת להעמיד לדין משמעותי את עורך הדין רק לאחר שתבוטל הגבלת החברות.
4. ועדת האתיקה תהא מוסמכת להעמיד את עורך הדין לדין משמעותי רק לאחר שתסתיים החקירה המשטרתית.

7. עו"ד כץ הורשע בדין משמעתי בלשכת עורכי הדין. ערעורו לבית המשפט המחוזי על ההרשעה נדחה וכך גם בקשת רשות הערעור שהגיש לבית המשפט העליון. כעת הוא מעוניין להגיש בקשה למשפט חוזר על הרשעתו בדין המשמעתי. **מה הדין?**

1. על עו"ד כץ להגיש את הבקשה לבית הדין המשמעתי.
2. על עו"ד כץ להגיש את הבקשה לראש לשכת עורכי הדין.
3. על עו"ד כץ להגיש את הבקשה לבית המשפט המחוזי.
4. על עו"ד כץ להגיש את הבקשה לבית המשפט העליון.

8. עו"ד יהודה ייצג נאשם בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין. הדיון בבית הדין נקבע ל-1.1.2015 בשעה 17:00. עו"ד יהודה איחר ללא הצדקה לדיון והגיע רק בשעה 17:45. ועדת האתיקה נקטה הליכים משמעתיים נגד עו"ד יהודה והאשימה אותו בעבירה של היעדר יחס של כבוד לבית הדין, בהתאם לסעיף 2 לכללי האתיקה המקצועית המחייב עורך דין לשמור על יחס של כבוד לבית המשפט. עו"ד יהודה טוען כי אין להאשימו בעבירה על סעיף 2 לכללי האתיקה, כי בית הדין המשמעתי אינו בית משפט.

האם טענתו של עורך הדין יהודה נכונה?

1. כן. יש לפרש את הביטוי "בית משפט" כמתייחס לערכאה שיפוטית או מעין שיפוטית של המדינה בלבד.
2. לא. סעיף 2 לכללי האתיקה חל לפי הכללים גם על בית דין משמעתי של לשכת עורכי הדין.
3. כן. הוראות עונשיות יש לפרש פרשנות דווקנית, ולכן יש לפרש את הביטוי "בית משפט" פרשנות לשונית, דהיינו בית משפט כהגדרתו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב] ולפי חוק יסוד: השפיטה.
4. לא. גם כאשר פרשנותו הלשונית של הסעיף אינה מתיישבת עם האישום, אפשר לעשות בו שימוש ולהאשים את עו"ד יהודה בסעיף לאור היות התנהגותו התנהגות שאינה הולמת.

9. **מי רשאי להגיש קובלנה לבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין בשל עבירת משמעת?**

1. ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין, ועדת אתיקה מחוזית בלשכת עורכי הדין, היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה.
2. פרקליט ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין, פרקליט ועדת אתיקה מחוזית בלשכת עורכי הדין, פרקליט המדינה, היועץ המשפטי לממשלה.
3. ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין, ועדת אתיקה מחוזית בלשכת עורכי הדין, פרקליט ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין, פרקליט ועדת אתיקה מחוזית בלשכת עורכי הדין.
4. ועדת האתיקה הארצית של לשכת עורכי הדין, ועדת אתיקה מחוזית בלשכת עורכי הדין, עורך דין שהוסמך על ידי היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט מחוז (פלילי).

10. עו"ד סידור, הרשום כחבר מחוז ירושלים של לשכת עורכי הדין, ייצג את איילת ביחד עם עו"ד צור, הרשום כחבר מחוז תל אביב של לשכת עורכי הדין. איילת פנתה אל ועדת האתיקה הארצית על מנת שזו תגיש קובלנה בשל מעשים שעשו עו"ד סידור ועו"ד צור במסגרת ייצוגם המשותף ואשר היא סבורה כי הם מהווים עבירת משמעת, אך הוועדה החליטה שלא להגיש קובלנה.

מה הדין?

1. באפשרות איילת לפנות ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיורה על הגשת קובלנה; ככל שהיועץ המשפטי לממשלה יחליט על הגשת קובלנה, הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעתי הארצי.

2. באפשרות איילת לפנות ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיורה על הגשת קובלנה; ככל שהיועץ המשפטי לממשלה יחליט על הגשת קובלנה, הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעותי במחוז תל אביב או במחוז ירושלים.
3. באפשרות איילת לפנות למשנה ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיורה על הגשת קובלנה; ככל שהמשנה ליועץ המשפטי לממשלה יחליט על הגשת קובלנה, הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני יושב ראש בית הדין המשמעותי הארצי.
4. באפשרות איילת לפנות למשנה ליועץ המשפטי לממשלה על מנת שיורה על הגשת קובלנה; ככל שהמשנה ליועץ המשפטי לממשלה יחליט על הגשת קובלנה, הדיון בעבירת משמעת יהיה לפני בית הדין המשמעותי במחוז ירושלים.

11. במסגרת פסק דין אזרחי שפורסם לאחרונה נקבע כחלק מן העובדות שהתבררו בבית המשפט כי עו"ד פלוני פעל בניגוד עניינים חמור בעת ביצוע עסקה שהתרחשה 11 שנים קודם לכן. חבר ועדת אתיקה מן המחוז שאלו משתייך עו"ד פלוני קרא את פסק הדין במסגרת עבודתו והביאו בפני ועדת האתיקה, וזו סברה שיש מקום לפנות לעו"ד פלוני ולבקש את תגובתו.
מה הדין?

1. ועדת האתיקה אינה מוסמכת לפנות כאמור, שכן לא הוגשה לה כל תלונה נגד עו"ד פלוני.
2. ועדת האתיקה אינה מוסמכת לפנות כאמור לאור הזמן שחלף מן האירועים שפורטו בפסק הדין.
3. ועדת האתיקה מוסמכת לפנות כאמור רק אם תפרט בהחלטה מנומקת מדוע היא עושה כן למרות הזמן שחלף מן האירועים שפורטו בפסק הדין ותודיע בכתב את נימוקיה לעו"ד פלוני.
4. ועדת האתיקה מוסמכת לפנות כאמור.

שאלות בנושא עורכי דין זרים:

12. ג'ואי, עו"ד קנדי, נרשם במרשם עוה"ד הזרים של לשכת עוה"ד ב-2010, אולם הוא לא חידש את רישיון עריכת הדין הקנדי שלו ב-2014, ועל כן החל מינואר 2015 רישיון עריכת הדין הקנדי שלו אינו תקף.
מה הדין?

1. על ג'ואי לעבור בחינת הסמכה ללשכת עורכי הדין בישראל, והוא יוכל להמשיך לתת שירותים משפטיים בישראל בעניין דין זר עד לחלוף מועד בחינת ההסמכה הראשון מאז היוודע על פקיעת תוקף רישיון עריכת הדין הקנדי.
2. ג'ואי לא יוכל להמשיך לתת שירותים משפטיים בישראל בעניין דין זר מעת פקיעת תוקף רישיון עריכת הדין הקנדי.
3. ג'ואי יוכל להמשיך לתת שירותים משפטיים בישראל בעניין דין זר עד שיימחק שמו ממרשם עורכי הדין הזרים שמנהלת הלשכה.
4. על ג'ואי לעבור בחינת הסמכה ללשכת עוה"ד בישראל, והוא יוכל להמשיך לתת שירותים משפטיים בישראל בעניין דין זר עד שיימחק שמו ממרשם עוה"ד הזרים שמנהלת הלשכה.

13. עו"ד ג'ואי, שהוא עורך דין ישראלי, פתח בארץ שלוחה של משרד עורכי הדין הקנדי "סמית" אנד סמית" והוא מעוניין להשתמש בשם המשרד הקנדי גם בשלוחה של המשרד בארץ.
מה הדין?

1. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שהשלוחה תירשם במרשם משרדי עורכי הדין הזרים, ובכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר.
2. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שהשלוחה תירשם במרשם משרדי עורכי הדין הזרים, ובכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמה של המדינה שבה נמצא מרכז פעילותו.

3. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שבכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמה של המדינה שבה נמצא מרכז פעילותו.
 4. שמה של השלוחה בישראל יכול שיהיה כשמו של משרד עורכי הדין הזר, ובלבד שבכל מקום שבו מצוין שמה של השלוחה יצוין כי היא שלוחה של משרד עורכי דין זר וכן שמן של המדינות שבהן למשרד יש פעילות.
14. שמעון הוא אזרח מדינת ישראל וגם אזרח מדינת רומניה. שמעון משמש עורך דין ברומניה ואינו עורך דין בישראל. שמעון אף אינו מופיע במרשם עורכי הדין הזרים שמנהלת לשכת עורכי הדין. שמעון מבקש ליתן שלא בדרך עיסוק שירות משפטי בישראל. השירות המשפטי יינתן לעניין הדין החל ברומניה.
- מה הדין?**
1. שמעון רשאי ליתן את השירות המשפטי.
 2. שמעון רשאי ליתן את השירות המשפטי, ובלבד שמרכז פעילותו במסגרת עיסוקו בעריכת דין הוא מחוץ לישראל.
 3. שמעון רשאי ליתן את השירות המשפטי, ובלבד שמרכז פעילותו במסגרת עיסוקו בעריכת דין הוא מחוץ לישראל, אם קיבל היתר לכך מהמועצה הארצית של לשכת עורכי הדין.
 4. שמעון אינו רשאי ליתן את השירות המשפטי, גם שלא בדרך עיסוק.
15. ביה"ד המשמעתי של לשכת עוה"ד הורה למשרד עורכי דין זר להפסיק את פעילותה של השלוחה שהוא מקיים בישראל.
- מה הדין?**
1. הפסקת פעילות השלוחה תיעשה לתקופה שהורה בית הדין אך לא תפחת משנה; הלשכה רשאית להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.
 2. הפסקת פעילות השלוחה לא תעלה על 3 שנים; הלשכה רשאית להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.
 3. הפסקת פעילות השלוחה תיעשה לתקופה שהורה בית הדין אך לא תפחת משנה; על הלשכה להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל.
 4. הפסקת פעילות השלוחה לא תעלה על 3 שנים; על הלשכה להודיע לרשות המוסמכת לפקח על עורכי דין במדינה שבה נמצא מרכז פעילותו של משרד עורכי דין זר המקיים שלוחה בישראל על הפסקת פעילות השלוחה.